

דוח הסיכונים המפורט
ליום 31 במרס 2020

2020

דרישות הגילוי המפורטות בנדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים - תוכן עניינים

תוכן עניינים

עמוד	
5	חלק 1 - כללי
9	יחסים פיקוחיים עיקריים, סקירת ניהול סיכונים ונכסי סיכון
9	חלק 2 - יחסים פיקוחיים עיקריים וסקירת ניהול סיכונים ונכסי סיכון
10	הסיכונים המתפתחים
14	הון ומינוף
14	חלק 3 - הרכב ההון
19	חלק 4 - יחס המינוף
20	סיכון אשראי
20	חלק 5 - סיכון אשראי
28	חלק 5א - סיכון אשראי של צד נגדי
29	סיכון שוק
29	חלק 6- סיכון שוק
31	סיכון נזילות
31	חלק 7 - סיכון נזילות

רשימת הטבלאות:

עמוד	
9	יחסים פיקוחיים עיקריים (KM1)
13	סקירת נכסי סיכון משוקללים (OV1)
15	הרכב ההון הפיקוחי תוך ציון הפניות למאזן הפיקוחי (CC1)
19	יחס המינוף (LR1) (LR2)
20	מידע נוסף על חובות ששונות תנאיהם במסגרת ההתמודדות עם אירועי נגיף הקורונה
21	איכות האשראי של חשיפות אשראי (CR1)
22	שיטות להפחתת סיכון אשראי - סקירה (CR3)
23	הגישה הסטנדרטית - חשיפה לפי סוגי נכסים ומשקלות סיכון (CR5)
25	סיכוני האשראי הכולל לפי ענפי משק
27	נתונים על סיכון האשראי לאנשים פרטיים (ללא הלוואות לדיור)
29	ניתוח חשיפה של סיכון אשראי לצד נגדי (CCR) לפי גישה פיקוחית (CCR1)
30	סיכון שוק בגישה הסטנדרטית (MR1)
32	יחס כיסוי הנזילות (LIQ1)

חלק 1 - כללי

בהתאם להוראות המפקח על הבנקים בבנק ישראל והנחיותיו, כפי שעודכנו ביום 31 בדצמבר 2017, נדרשים תאגידים בנקאיים לפרסם דוח מפורט על הסיכונים ואופן ניהולם באתר האינטרנט שלהם, שיכלול מידע משמעותי כמותי ואיכותי לפי דרישות הגילוי של באזל ודרישות גילוי על סיכונים המבוססות על מקורות אחרים, לרבות דרישות גילוי שפורסמו על ידי הפורום ליציבות פיננסית (FSF) ודרישות גילוי שפורסמו על ידי הועדה ליציבות פיננסית (Financial Stability Board). לצורך השלמת הגילוי יש לעיין בדוח זה ביחד עם הדוח הכספי, ובכלל זה עם פרק "סקירת הסיכונים" בדוח הדירקטוריון וההנהלה שמתפרסם לציבור. הדוח הרבעוני הינו מצומצם משמעותית בהתאם להנחיות בהוראה לגבי דרישות הגילוי הכמותיות והאיכותיות.

מדיניות גילוי

הבנק התווה מדיניות גילוי למידע שנדרש לפי הוראה 651 של בנק ישראל, שאושרה על ידי ועדת הביקורת והדירקטוריון. עקרונות המדיניות קובעים תהליך לבחינת נאותות הגילויים, שנגזרים ממנה, בין היתר, קריטריונים איכותיים ופרמטרים כמותיים המסייעים לבחון כי הוצפו וטופלו באופן נאות כל הגילויים המהותיים הנדרשים, באופן שיביא לידיעת משתמשי הדוחות את כל המידע המהותי על פרופיל הסיכון של הבנק ודרכי ניהול הסיכונים. בנוסף, מעוגנות במדיניות הבקורות הפנימיות והנהלים למתן גילוי למידע זה.

מידע צופה פני עתיד

חלק מהמידע המפורט בדוח זה, שאינו מתייחס לעובדות היסטוריות, מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מהותית מאלו שנכללו במסגרת המידע צופה פני עתיד, כתוצאה ממספר רב של גורמים, לרבות, בין היתר, כתוצאה משינויים בחקיקה והוראות גורמי פיקוח, התפתחויות מאקרו-כלכליות בארץ ובעולם והשפעתן על מצב הנזילות והיציבות בשוקי ההון בחברות עסקיות בארץ ובעולם, אירועים כלכליים חריגים כגון שינויים קיצוניים בריבית, שערי חליפין ואינפלציה, שערי מניות, מחירי אגרות חוב, התנהגות המתחרים ושינוי בתנאי התחרות.

מידע צופה פני עתיד מאופיין במילים או בביטויים כגון: "יעד", "תחזית", "הערכה", "אומדן", "תרחיש", "חזוי", "צפוי", "להערכת הבנק", "בכוונת הבנק" וביטויים דומים להם, בנוסף לשמות עצם כגון: "יכול", "ייתכן", "יהיה". ביטויים צופי פני עתיד אלו כרוכים בסיכונים ובחוסר ודאות משום שהם מבוססים על הערכות ההנהלה לגבי אירועים עתידיים אשר עשויים שלא להתממש או להתממש בצורה שונה מהצפוי כתוצאה, בין היתר, מהגורמים המפורטים לעיל או כתוצאה מהתממשות אחד או יותר מגורמי הסיכון המפורטים בפרק טבלת גורמי הסיכון בדוח הסיכונים לשנת 2019 או פרק סקירת הסיכונים בדוחות הכספיים לשנת 2019.

המידע המוצג בדוח זה נסמך, בין היתר, על פרסומי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, משרד האוצר ונתוני בנק ישראל וכן על מידע פומבי שנמסר על ידי גורמים שונים הפעילים והקשורים לשוקי ההון והכספים.

כללי

פעילותו של הבנק מלווה בחשיפה לסיכונים, כשהעיקריים בהם הינם: סיכונים האשראי, לרבות ריכוזיות (ענפי משק ולווים), סיכונים שוק, כאשר העיקרי בהם הינו סיכון הריבית, סיכונים נזילות, סיכונים תפעוליים, לרבות סייבר ואבטחת מידע וסיכון טכנולוגיות המידע, סיכון ציות ואיסור הלבנת הון, סיכון אסטרטגיה, סיכון משפטי וסיכון מוניטין. פירוט לגבי פרופיל הסיכון של הבנק ודרכי ניהולו, ראה בדוח הסיכונים המפורט לשנת 2019.

השפעת התפשטות נגיף הקורונה

נגיף הקורונה החל להתפשט בסוף שנת 2019 בסין ולאחר מכן לכל העולם. בתגובה לכך, ננקטו על ידי ממשלות בעולם, כולל בישראל צעדי התגוננות, כגון הגבלת מעבר בין מדינות, בידוד וצמצום התקהלויות, סגרים, הגבלות על הפעלת עסקים פרטיים ושירותים ממשלתיים ועירוניים ועוד. התפשטות הנגיף ואמצעי התגוננות אלו, גורמים לפגיעה כלכלית מהותית ומגמות שליליות בכלכלה העולמית והמקומית ולפגיעה בשוקי ההון העולמיים ובשוק המקומי.

בשלחיה הרבעון הראשון של השנה, עקב התפשטות הנגיף, הושבת המשק כמעט במלואו, זאת בעקבות המגבלות החמורות שהוטלו על ידי משרד הבריאות ושהשפיעו לרעה על המצב המאקרו-כלכלי במשק ובפרט גרמו לגידול חד באבטלה ולהאטה בפעילות המשק. המסחר בבורסות בעולם התנהל בתנודתיות גבוהה ובמגמה של ירידות חדות, אם כי לאחרונה חל תיקון ונצפית מגמה חיובית. ההשלכות של האמור על פעילות הבנק, לרבות עליה בסיכון האשראי וקשיי נזילות של לווים במגזרי הפעילות השונים צפויות להימשך.

על מנת להתמודד עם השפעות אלו, הפחיתו בנקים מרכזיים, ובכללם בנק ישראל, את שיעורי הרבית לזמן קצר. להפחתות אלה צפויה השפעה של קיטון בהכנסות המימון של הבנק. שינויים נוספים בשיעורי הרבית עשויים להשפיע בהתאמה על הכנסות הרבית של הבנק.

לצורך המשך שמירה על המשכיות העסקית, הבנק פועל תוך שמירה על בריאות העובדים והלקוחות ותוך הקפדה על יישום כללי משרד הבריאות ובנק ישראל. בנוסף, נקט הבנק בשורה של צעדים לצורך שמירה על כוח אדם חיוני למקרה חירום, בין היתר, באמצעות פיצול יחידות, שימוש בעבודה מרחוק ויצירת "קפסולות" או עבודה בצוותים, תוך הקפדה על ניהול הסיכונים וקיום בקורות ופועל על פי תכנית היערכות תפעולית לחזרה הדרגתית לשגרה.

הנהלת ודירקטוריון הבנק מקיימת מעקב שוטף בכל הנושאים והסיכונים הנובעים מהמשבר, השלכותיו והשפעותיו הפיננסיות על הבנק ובכלל זה ההשפעות על סיכוני אשראי, נזילות, תיק הנוסטרו וכו'.

החל משלב זיהוי משבר הקורונה, שמר הבנק על יתרות נזילות גבוהות יותר במט"ח ובשקלים, מאשר במצב עסקים רגיל. כמו כן, נשמר יחס כיסוי נזילות גבוה מעבר למגבלות הרגולטוריות והפנימיות בכל המגזרים. יחס הנזילות עמד ברבעון הראשון של השנה על ממוצע של 209%. פקדונות הציבור ליום 31 במרס 2020 הסתכמו בכ- 7,687 מיליוני ש"ח בהשוואה לכ- 6,962 מיליוני ש"ח בסוף שנת 2019, גידול בשיעור של 10.4%, הנובע בעיקר מפידיונות השקעות של לקוחות הבנק בשוק ההון עקב השלכות התפשטות נגיף הקורונה.

בתקופה זו הרחיבו הלקוחות את הפעילות הישירה. לצורך כך, הבנק איפשר שירותים נוספים בערוצים אלו, לצד ההקלות שניתנו על ידי בנק ישראל, תוך ביצוע התאמה של הניטור והבקורות.

ירידות בשערי נכסים סחירים, שינויים בעקומי הרבית בארץ ובעולם ובמרווחי אגרות-חוב, יצרו השפעה לרעה על שווי הנכסים הסחירים של הבנק. במהלך הרבעון הראשון של השנה חלה ירידה ביתרת סך קרן ההון של 6.7 מ' ש"ח נטו בשווי תיק אגרות-החוב הזמין למכירה (ברובו אגרות חוב של ממשלת ישראל).

על רקע התפשטות נגיף הקורונה ועל מנת להבטיח את יכולתם של הבנקים להמשיך להציע אשראי, הפחית הפיקוח על הבנקים ביום 31 במרס 2020 את דרישות ההון מהבנקים במסגרת הוראת שעה לתקופה של שישה חודשים עם אפשרות להארכה. בהתאם, יחס הון עצמי רובד 1 המזערי ויחס ההון הכולל המזערי הנדרשים מהבנק על ידי הפיקוח על הבנקים ליום 31 במרס 2020 ולמשך תקופת הוראת השעה, הינם 8.00%- ו-11.50%, בהתאמה (במקום 9.00%- ו-12.50% לפני הוראת השעה). בהודעה שפרסמה המפקחת על הבנקים בקשר עם הוראת השעה, היא ביקשה מהדירקטוריונים של הבנקים, בין היתר, לבחון מחדש את מדיניות הדיבידנדים מתוך כוונה שהמקורות ההוניים שישתחררו כתוצאה מהקטנת דרישות ההון ישמשו להגדלת אשראי ולא לצורך חלוקה. בדיון שהתקיים בדירקטוריון הבנק ביום 26 במרס 2020 בדבר חלוקת דיבידנד בגין שנת 2019, הוחלט בעת הזאת לא לחלק דיבידנד.

יחס הון רובד 1 ליום 31 במרס 2020 עומד על 13.64% לעומת 13.50% בסוף שנת 2019. יחס המינוף ירד מ- 7.68% ל- 7.29% בעקבות עלייה בהיקף הנכסים של הבנק.

הבנק מנטר את מוקדי הסיכון בתיק האשראי, תוך מעקב שוטף אחר הלקוחות שהוגדרו בסיכון ו/או מושפעים מהמשבר. מחלקת אשראי פועלת מול הלקוחות לבחינת צרכיהם, תוך מעקב שוטף אחר החשיפות בתחום זה.

הבנק מנטר את מצב הלווים וביצע במהלך הרבעון החולף שינויים בתנאיהם של חובות וביניהם דחייה במועדי תשלום והארכות של תקופות לפירעון, אשר לא סווגו כארגון מחדש של חוב בעייתי, בהתאם להנחיות בנק ישראל. בעקבות המשבר, ולאור הנחיות בנק ישראל, קבע הבנק מספר קריטריונים לטיפול בבקשות לדחייה או פריסת תשלומים ללקוחות שיבחרו בכך. במהלך חודש מרס 2020, נדחו תשלומי הלוואות (קרן ורבית) בהיקף של 0.5 מיליון ש"ח. יתרת האשראי בנינה נדחו תשלומים הינה בסך 22.1 מיליוני ש"ח. תשלומים נוספים נדחו ברבעון השני של שנת 2020.

הבנק בחן את המודלים של האשראי העסקי והפרטי ועודכנו הפרמטרים למתן אשראי לאור המשבר. בנוסף, בוצעו שורה של צעדים על מנת לסייע ללקוחות, בהסתמך על שורה של הקלות שפרסם בנק ישראל.

על רקע התפשטות הנגיף, השפעותיו על הסביבה המאקרו-כלכלית ואי הוודאות הרבה שהגיעה בעקבותיו, צופה הבנק, כי ההוצאות בגין הפסדי האשראי יגדלו. לאור מצב אי הוודאות וכצעד מקדים להשפעת המשבר החליט הבנק להגדיל את ההפרשה הקבוצתית ברבעון זה, באמצעות עדכון ההתאמות האיכותיות בחישוב ההפרשה הקבוצתית, כדי לשקף את הגידול האפשרי בהפרשה הפרטנית ובמחיקות האוטומטיות שטרם באו לידי ביטוי. סך ההוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכם ב-8.1 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך של 1.0 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

כאמור, לא ניתן להעריך בשלב זה את מלוא השפעות האירוע והיקפן על הבנק, וזאת בשל אי ודאות בקשר עם משך אירוע התפשטות הנגיף, צעדים שינקטו לעצירת התפשטותו, עוצמתם וכן אי ודאות באשר להשפעות הנגזרות על הפעילות המשקית, מגמות בשוקי ההון וצעדים פיננסיים שונים שינקטו (על ידי ממשלות, בנקים מרכזיים ורגולטורים בנושא).

הערכות הבנק בדבר השלכות אפשריות של התפשטות נגיף הקורונה והשפעתו על השווקים הינן מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות-ערך, תשכ"ח-1968, המבוסס, בין היתר, על מידע, פרסומים של צדדים שלישיים ואומדנים המצויים בידי הבנק למועד זה. הערכות אלה אינן ודאיות והן עשויות להתממש באופן שונה מהותית מהאמור לעיל, בין היתר, כתלות בהיקף התפשטות הנגיף, בתגובת הממשלות והבנקים המרכזיים ובתקופת התמשכות האירוע. במהלך הרבעון שהסתיים ביום 31 במרס 2020 לא ארע שינוי מהותי בבקרה הפנימית על הדיווח הכספי אשר השפיע באופן מהותי, או שסביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי וזאת לרבות ההשפעות הפוטנציאליות של אירוע נגיף הקורונה על מערכות הדיווח הכספי ועל מערך בקורות הגילוי.

תרחישי קיצון - כחלק מהיערכות הבנק להתמשכות משבר הקורונה ובמטרה להעריך את השפעותיו האפשריות, נבחנו בבנק תרחישים בשתי דרגות חומרה:

האחת התבססה על תחזית מחלקת המחקר של בנק ישראל והערכות נוספות, לפיהן לאחר התכווצות משמעותית של הפעילות הכלכלית במחצית הראשונה של שנת 2020, שגם תלווה בעליה בשיעור האבטלה, החל מהמחצית השנייה של השנה תחול חזרה הדרגתית לפעילות רגילה ולתוואי של צמיחה. התוצר בתרחיש זה צפוי להתכווץ בשנת 2020 ב-5.3% ושיעור האבטלה הממוצע לשנת 2020 צפוי לעמוד על 6%. ריבית בנק ישראל בתרחיש זה צפויה להיות בסוף שנת 2020 ברמה של 0.1%-0.0%.

התרחיש השני הניח סביבה מאקרו-כלכלית חמורה יותר (בעיקר עקב דחיה בהסרת המגבלות ו/או הטלה מחודשת של המגבלות הכלכליות לאור התפרצות מחודשת של הנגיף) ועל פיו התוצר צפוי להתכווץ בשנת 2020 בכ-8.8% והאבטלה צפויה לעמוד בממוצע על כ-8%. גם בתרחיש זה ריבית בנק ישראל צפויה להיות בסוף שנת 2020 ברמה של 0.1%-0.0% המשק צפוי לחזור לשגרה רק בתחילת שנת 2021. יחסי ההון בשני התרחישים הינם מעל המגבלות במצב קיצון.

סיכון סייבר ואבטחת מידע(כחלק מהסיכון התפעולי) - משבר הקורונה חידד את סיכוני הסייבר הן בגלל שינויים מהירים שנעשו במערכות המידע של ארגונים על מנת להתמודד עם המשבר והן בגלל ניצול הפחד של האוכלוסייה כדי להפיץ קמפיינים של הונאות. השינוי המשמעותי ביותר הוא המעבר לעבודה מרחוק אשר לווה ע"י מח' הגנת הסייבר ואבטחת מידע כולל הגדרת ניטור על כלל הפעילות והעלאת מודעות העובדים לפעילות תקינה, לבקורות הקיימות ולאיומים החדשים.

סיכון ציות - משבר הקורונה דורש ערנות מוגברת מצד הבנק על מנת למנוע את הניצול לרעה של המשבר למטרות הלבנת הון ומימון טרור. יחידת הציות של הבנק, נערכה לעבודה במתכונת חרום, בדגש על איתור, זיהוי וטיפול בפעולות הנחזות כבלתי רגילות.

סיכון אסטרטגיה - בעקבות המשבר, הבנק בוחן את ההשפעות על האסטרטגיה של הבנק. במסגרת זו נבחנות השפעות המאקרו כלכלה, התנהלות הבנק והלקוחות בזמן המשבר על תכנית העבודה של הבנק ומבוצעות התאמות נדרשות.

ככלל, בסיכונים הנוספים לא נמצאה השפעה מהותית. לפרטים נוספים על השפעת התפשטות נגיף הקורונה, ראה באור 16 לדוחות הכספיים.

תחולת היישום

מסגרת העבודה כוללת את הבנק בלבד. הבנק הינו חלק מקבוצת הבנק הבינלאומי. לא קיימים איסורים או מגבלות משמעותיות אחרות כלשהן על העברת כספים או הון פיקוחי בתוך הקבוצה, מעבר למגבלות הכלליות החלות על ביצוע עסקאות מכל סוג כל עוד הבנק שומר על יחס ההון המזערי הנדרש ממנו על פי הדין. יצויין כי העברת כספים שאינם הון פיקוחי לחברת האם, כפופה לנב"ת 312 - עסקאות עם אנשים קשורים ונב"ת 313 - מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

הוראות רגולטוריות וגילויים נוספים הקשורים לפרופיל הסיכון של הבנק

הקלות ביישום הוראות בנק ישראל עקב השפעות נגיף הקורונה

בנק ישראל גיבש התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם וירוס הקורונה. מתבצע תהליך מוסדר בבנק לגבי טיפול בהקלות. כל הקלה מטופלת על ידי האגף האחראי. פירוט ההקלות והשינויים הוצגו בפני ההנהלה במסגרת הדיווח השבועי על משבר הקורונה, כולל המלצות לבחינת שימור ההקלות או השינויים לאחר המשבר. ההקלות העיקריות בהן: דחיית הערכות לחישוב יחס מימון יציב נטו (NSFR), דחיית הטיפול בחישוב חשיפה לסיכון אשראי לפי SACCR, הקלות לנוטלי משכנתאות, דחיית מועדי הגשת דוחות כספיים, דחיית ביצוע סקר בטיחות עבור מערכות שבסיכון גבוה ומערכות בנקאות בתקשורת (במסגרת "ניהול טכנולוגיית המידע"), הפחתת דרישות הון רגולטוריות (ר' פסקת באזל) וכד'. לפרטים ר' פרק חקיקה ויוזמות רגולטוריות בדוח הכספי ל-31 במרס 2020.

גילוי על הערכות להפסקת השימוש בליבור

בהתאם לפרסום של הרשות להתנהלות פיננסית בבריטניה (FCA) מחודש יולי 2017, צפויה המערכת הפיננסית העולמית להפסיק את השימוש בליבור באופן הדרגתי עד סוף שנת 2021. להפסקת השימוש בליבור ומעבר למדדי ריבית חלופיים צפויות להיות השלכות רוחביות על הבנק כגון השלכות כלכליות, תפעוליות וחשבונאיות. לעניין זה, בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים, הובהר כי על רקע הסיכון לחוסר ודאות בנוגע לפרשנות של חוזים הצמודים לליבור, נדרש לכלול גילוי בדבר ההיערכות להפסקת השימוש בליבור במקרים בהם קיימת חשיפה מהותית להפסקת השימוש בליבור.

נכון למועד פרסום הדוח, הוחל בהיערכות לניהול והפחתת הסיכונים שזוהו וקשורים להפסקת השימוש בליבור. כגון: סיכון פיננסי, סיכון מודל, סיכון משפטי, סיכון רגולטורי ופיקוחי, סיכון טכנולוגי וסיכון עסקי. כחלק מהיערכות, חברת האם הקימה צוות ייעודי שמטרתו, בין היתר, לפתח תהליכי עבודה לצורך זיהוי הסיכונים, הערכת היקף הסיכון, בחינת ההשפעות של כל סיכון, הצעת חלופות לאופן הפחתת הסיכונים, ניטור של הסיכונים וההשפעות הקשורות אליהם והעברת עדכונים שוטפים להנהלה ולדירקטוריון.

בשלב זה לא ניתן להעריך את מידת ההשפעה של הפסקת השימוש בליבור על הבנק. לפירוט ראה פרק סקירת הסיכונים בדוח הכספי לשנת 2019.

התייעלות תפעולית

ביום 12 בינואר 2016, הופץ מכתב בנק ישראל בנושא התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל. לפי המכתב, דירקטוריון הבנק יתווה תכנית רב שנתית להתייעלות. תאגיד בנקאי שיעמוד בתנאי המכתב יקבל הקלה לפיה יוכל לפרוס את השפעת התכנית לתקופה של חמש שנים בקו ישר.

ביום 14 בנובמבר 2016 אישר דירקטוריון הבנק את מהלכי התייעלות במסגרת תכנית רב-שנתית שעלותה הוערכה בכ- 3.5 מיליוני ש"ח (לפני השפעת המס).

ביום 16 בדצמבר 2019 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב אשר מאריך את תוקף הנחיות אלו עד ליום 31 בדצמבר 2021. הארכת התוקף מאפשרת לתאגידים הבנקאיים להרחיב את תכנית התייעלות בתחום כח האדם. הבנק הרחיב את תכנית התייעלות שלו אשר עלותה כ- 8.0 מיליוני ש"ח (לפני השפעת המס).

אימוץ עדכונים לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב - הפרשות להפסדי אשראי וחכירות

ביום 28 במרס 2018, פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא "אימוץ עדכונים לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב - הפרשות להפסדי אשראי והוראות נוספות". בהתאם למכתב נדרש ליישם את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושאים: הפרשות להפסדי אשראי; וחכירות. היישום לראשונה (בין ינואר 2020 וינואר 2021) בהתאם להוראה המתאימה) יבוצע בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בכללים בארה"ב. במסגרת המכתב נקבעו קווים כלליים ומועדי היישום לראשונה של ההוראות החדשות. הבנק נערך ליישום הכללים. לפרטים בדבר עיקרי השינויים הצפויים ראה בדוח הכספי ליום 30 בספטמבר 2019 פסקת תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישום - בביאור מדיניות חשבונאית (ביאור 1).

יישום ההוראות החדשות הביא לגידול בסך של 48.1 מיליוני ש"ח ביתרת נכסי זכות השימוש, ולגידול מקביל בסך של 48.1 מיליוני ש"ח ביתרת ההתחייבויות בגין חכירה ליום 1 בינואר 2020. ליישום ההוראות החדשות לא הייתה השפעה מהותית על דוח רווח והפסד.

כמו כן, יישום ההוראות החדשות הביא לירידה בשיעור ההון העצמי רובד 1 ובהון הכולל בשיעור של כ- 0.12% וכ- 0.13% בהתאמה ליום 1 בינואר 2020, זאת כתוצאה משקלול נכסי הסיכון בגין נכסי זכות שימוש הנובעים מחכירות תפעוליות שיוכרו במאזן בשיעור של 100%. בנוסף, יישום ההוראות החדשות הביא לירידה ביחס המינוף של הבנק בשיעור של כ- 0.04% ליום 1 בינואר 2020.

חלק 2 - יחסים פיקוחיים עיקריים וסקירת ניהול סיכונים ונכסי סיכון

להלן גילוי על היחסים הפיקוחיים העיקריים. הבנק עומד ביעדים הרגולטוריים והפנימיים ביחסים אלו

31.03.19	30.06.19	30.09.19	31.12.19	31.03.20	
במיליוני ש"ח					
הון זמין					
670.9	688.8	708.8	721.6	738.8	הון עצמי רובד 1
664.6	683.0	703.4	716.6	734.1	הון עצמי רובד 1, לפני השפעת הוראות מעבר (*)
670.9	688.8	708.8	721.6	738.8	הון רובד 1
664.6	683.0	703.4	716.6	734.1	הון רובד 1, לפני השפעת הוראות מעבר (*)
724.7	744.9	764.1	776.5	796.2	הון כולל
718.4	739.1	758.7	771.5	791.5	הון כולל, לפני השפעת הוראות מעבר (*)
5,072.7	5,232.5	5,279.2	5,347.2	5,415.3	נכסי סיכון משוקללים
5,072.7	5,232.5	5,279.2	5,347.2	5,415.3	סך הכל נכסי סיכון משוקללים (RWA)
יחסי הלימות הון, לפי הוראות המפקח על הבנקים					
באחוזים					
13.22%	13.16%	13.43%	13.50%	13.64%	יחס הון עצמי רובד 1
13.10%	13.05%	13.32%	13.40%	13.55%	יחס הון עצמי רובד 1, לפני השפעת הוראות מעבר
13.22%	13.16%	13.43%	13.50%	13.64%	יחס הון רובד 1
13.10%	13.05%	13.32%	13.40%	13.55%	יחס הון רובד 1, לפני השפעת הוראות מעבר
14.29%	14.24%	14.47%	14.52%	14.70%	יחס הון כולל
14.16%	14.13%	14.37%	14.43%	14.62%	יחס הון כולל, לפני השפעת הוראות מעבר
9.00%	9.00%	9.00%	9.00%	8.00%	יחס הון עצמי רובד 1, הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
4.22%	4.16%	4.43%	4.50%	5.64%	יחס הון עצמי רובד 1, מעבר לנדרש על ידי המפקח על הבנקים
יחס המינוף, לפי הוראות המפקח על הבנקים					
8,965.1	9,531.2	9,263.9	9,390.3	10,140.3	סך החשיפות (במיליוני ש"ח)
7.48%	7.23%	7.65%	7.68%	7.29%	יחס המינוף (באחוזים)
7.41%	7.17%	7.59%	7.63%	7.24%	יחס המינוף, לפני השפעת הוראות מעבר (באחוזים)
יחס כיסוי נזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים					
1,015.5	990.2	922.5	874.2	1,126.5	סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (במיליוני ש"ח)
565.6	555.4	458.1	422.1	546.6	סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים (במיליוני ש"ח)
179%	179%	204%	213%	209%	יחס כיסוי נזילות (באחוזים)

(*) הון, יחסי הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון ויחס מינוף הינם לאחר השפעת התאמות בגין מהלכי התייעלות תפעולית- ר' סעיף התייעלות תפעולית.

סיכונים מתפתחים

סיכונים מתפתחים הם סיכונים שעשויים להיווצר בתחומים חדשים, או מוקדי סיכון חדשים בסיכונים קיימים, שנגזרים, בין היתר, מתמורות בסביבה שמשיפיעה על תחומי הפעילות הבנקאית, לרבות סביבה רגולטורית, תחרותית, דיגיטלית ועוד.

להלן פרטים בדבר הסיכונים המתפתחים העיקריים:

- 1. סיכון מאקרו-כלכלי** - התוצאות העסקיות של המערכת הבנקאית בישראל ושל הבנק כחלק ממנה מושפעות באופן ישיר ממצב המשק בישראל. הרעה בתנאים הכלכליים, ו/או בתנאים הפוליטיים ו/או הביטחוניים ו/או התפשטות תחלואה עולמית עלולים להביא למיתון במשק, או להאטה כלכלית מהותית. המיתון עלול לגרור לעלייה מהותית בשיעור האבטלה, ירידה ברמת החיים בישראל, שינויים בהרגלי הצריכה, שיכולים לבוא לידי ביטוי, בין היתר, בירידה בהיקף הפעילות בכרטיסי אשראי, או להשפיע על הביקוש לשירותים בנקאיים אחרים על ידי משקי הבית והעסקים, לגרום לשינויים במחזורי הפעילות בשוק ההון ועוד. גורמים אלו עלולים להביא לפגיעה בהכנסות הבנק, להגדיל את היקף החובות הבעייתיים ולהשפיע לרעה על תוצאות הבנק. התפרצות וירוס הקורונה יצרה שינוי משמעותי בסביבה המאקרו-כלכלית שעשויה להיות לו השפעה מתמשכת על המשק, וכפועל יוצא על פעילות המערכת הבנקאית בכלל ועל הבנק כחלק ממנה. השפעות המשבר על הפעילות הכלכלית והשווקים הפיננסיים הלכו והתגברו בחודשים מרס-אפריל והתבטאו, בין היתר, בעדכון התחזיות המאקרו-כלכליות בחדות כלפי מטה, גידול חד באבטלה, השבתה הנרחבת והמתמשכת במשק, הורדת הריבית כחלק מתגובת הממשלות והשווקים להשפעות אלה, המסחר בבורסות בעולם התנהל בתנודתיות גבוהה ובמגמה של ירידות חדות, אם כי לאחרונה חל תיקון ונצפית מגמה חיובית. ההשפעות המאקרו-כלכליות של נגיף הקורונה על הבנק נבחנו כמפורט בפיסקת התמודדות עם השפעת נגיף הקורונה - ר' פרק 1 כללי בדוח הסיכונים באינטרנט ובדוח הנהלה ודירקטוריון בדוח הכספי בפרק סיכונים מתפתחים.
- 2. סיכון אסטרטגי/מודל עסקי** - בהמשך לחוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות במערכת הבנקאית ("חוק שטרם") ולהפרדת חברות כרטיסי האשראי מהבנקים הגדולים, הסביבה הרגולטורית ממשיכה באינטנסיביות בקידום הסדרתם של מהלכים להגברת התחרות בתחומים שונים, כגון שירותי תשלום, אשראי קמעונאי, בניית מאגר נתוני אשראי, תקן של בנקאות פתוחה אשר נועד לאפשר שיתוף מידע פיננסי של לקוחות עם צדדים שלישיים, רפורמת הנידוי בין בנקים, קידום הקמת לשכת שירותי מחשוב בנקאיים ורגולציה התומכת במעבר לבנקאות דיגיטלית, זאת לצד איומים תחרותיים מצד מגוון גורמים בשוק (בנקים, שחקנים פיננסיים אחרים, חברות הזנק ופינטק).
- מודל עסקי/תכנית אסטרטגית** - סיכונים הקשורים למגמות חברתיות וצרכניות, לרגולציה ולחקיקה, לסביבה מאקרו-כלכלית תנודתית, משפיעים על שינויים במודל העסקי, ובכלל זה מגמת המעבר ל"בנקאות הדיגיטלית" החדשה, המבוססת על הדיגיטל. כל אלה משפיעים על סביבת הפעילות של הבנק וצפויים להוביל לעליית רמת התחרות, בפרט על מגזר הקמעונאות והעסקים הקטנים.
- הבנק מבצע באופן שוטף מעקב אחר מגמות מאקרו-כלכליות, רגולטוריות, תחרותיות וטכנולוגיות.** מניתוח השלכות של מגמות אלו יש לציין כי הינן מגלמות מחד סיכונים, ומאידך גם הזדמנויות עבור הבנק.
- סיכונים הנובעים מחדשנות בבנקאות בתקשורת** - המהפכה הדיגיטלית נמשכת ביתר שאת וקיימים איומים תחרותיים מצד שחקניות טכנולוגיה. לאחרונה אף אושרה על ידי הפיקוח הקמת בנק דיגיטלי, ולפיכך הצורך לעמוד בתחרות, מחייב השקעות מיכוניות משמעותיות.
- בנק ישראל מקדם, במקביל למגמה העולמית, פעילויות בבנקאות הדיגיטלית ומאפשר חופש פעולה גדול יותר בתחום, ובמקביל דורש לשפר את המסגרת הקיימת לניהול הסיכונים והתאמתה לסביבה הטכנולוגית הדינאמית. בנושא זה טמון סיכון אסטרטגי כחלק מהגברת התחרותיות בשוק הבנקאי. האסטרטגיה ותיאבון הסיכון של הבנק ביחס לסיכון האסטרטגי הינם מידתיים.
- הבנק עוקב בשוטף אחר ההתפתחויות השונות וההשפעות על האסטרטגיה ומצא כי אינה מצריכה בשלב זה שינויים מיוחדים.
- דרישת התייעלות של המערכת הבנקאית** - התחרות הגוברת במערכת הפיננסית וסביבת הריבית הנמוכה, על רקע דרישת התייעלות של המערכת הבנקאית מצד הפיקוח על הבנקים, הובילו לקידום מהלכי התייעלות במסגרתם ננקטו צעדים שונים לרבות שינויים ביעדי הבנק ארוכי הטווח בד בבד עם התייעלות בהוצאות ובעקבות כך שיפור יחסי היעילות. בהמשך למהלכי התייעלות בהם נקט הבנק בשנים האחרונות, לבנק מהלכי

התייעלות, הכוללים, בין היתר, המשך הרחבת פעילות באמצעים דיגיטליים; ייעול בשטחי הסניפים ושיפורים בתהליכי עבודה בסניפים ובמטה.

3. **סיכון רגולטורי** - מקורו של הסיכון הוא בדרישות הרגולטוריות בארץ ובעולם שבשנים האחרונות נמצאות במגמת התגברות. השינויים הרגולטוריים האמורים ויישום רפורמות רגולטוריות מגבירים את אי הוודאות והתחרותיות במערכת הפיננסית ויוצרים סיכון להכנסות והון הבנק, לרבות באמצעות מניעת או הטלת מגבלות על פעילות עסקית ואובדן הכנסות וכן מחייבים את הבנק להיערכות, יישום והטמעה העלולים לגרום לעלויות והשקעות (כגון השקעות מיכוניות) כבדות. כמו כן, אי עמידה בהוראות החוק והרגולציה החלות על הבנק חושף אותו לסנקציות, ובהן עיצומים כספיים, תביעות של לקוחות, לרבות תובענות ייצוגיות, הטלת אחריות פלילית על התאגיד הבנקאי ועל נושאי משרה בו וכן לפגיעה בתדמיתו של הבנק בציבור. הסיכון הרגולטורי מנוהל בבנק כחלק מהסיכון המשפטי, סיכון הציות וסיכון האסטרטגיה.

מדיניות הציות של הבנק מעגנת, בין היתר, את ערכי הציות אותם מקדם הבנק, משמשת כקו המנחה לפעילות כל הגורמים בבנק בניהול סיכונים הציות בכלל ובעמידה במכלול ההוראות הרגולטוריות בפרט, מתווה את העקרונות וקווי היסוד ומעגנת את הסמכויות ותחומי האחריות של הגורמים השונים בבנק לצורך בניית תשתית נאותה ליישום החובות החלות על הבנק בתחום הציות והסדרתם בנהלים ותהליכים. ההיבטים הרגולטוריים - משפטיים מפקחים ומנהלים ע"י המערך המשפטי בחברת האם והייעוץ המשפטי בבנק במסגרת מדיניות לניהול הסיכון המשפטי המאושרת על ידי ההנהלה והדירקטוריון. המדיניות מסדירה את הדרכים לאיתורו, מיפוי ומיזעורו של הסיכון המשפטי, לרבות באמצעות מעקב שוטף אחר ההתפתחויות בחקיקה, ברגולציה ובפסיקה ומתן יעוץ ותמיכה משפטית שוטפים על בסיס התפתחויות אלה.

בהיבט האסטרטגי - התכנית האסטרטגית ותכנית העבודה מתייחסות להשפעות אפשריות שצוינו לעיל ולוקחת בחשבון את השינויים האמורים. לפרטים בדבר יוזמות רגולטוריות מהותיות בעלות השפעה על פעילות הבנק בתקופת הדיווח ראה "מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על הבנק" בפרק ממשי תאגיד, פרטים נוספים. כמו כן, ראה הקלות ביישום הוראות בנק ישראל עקב השפעות נגיף הקורונה בפרק הוראות רגולטוריות וגילויים נוספים הקשורים לפרופיל הסיכון של הבנק.

4. **סיכונים סייבר ואבטחת מידע (כחלק מהסיכון התפעולי)** - בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין 361, סיכון סייבר מוגדר כפוטנציאל לנזק הנובע מאירוע סייבר בהתחשב ברמת סבירותו וחומרת השלכותיו. הבנק מנהל את הסיכון הנ"ל בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין 361, 363, 367 ו-367, המתייחסות לסיכון זה ולאימותים הנובעים ממנו. לסיכונים סייבר, דלף מידע ואבטחת מידע פוטנציאל גבוה לגרימת נזק בהתממש אירוע משמעותי הכרוך בעלויות שיקום גבוהות. החדשנות בבנקאות בתקשורת גוררת סיכונים תפעוליים בדגש על סיכונים סייבר ואבטחת מידע. עקב כך, לצורך ניהול נאות של סיכונים סייבר, הורחבה והותאמה המסגרת הקיימת של ניהול סיכונים טכנולוגיים המידע ואבטחת מידע בבנק בהיבטי תפיסת מרחב האיום ויכולות ההגנה הנדרשות. הבנק נוקט בפעולות מניעה רבות להפחתת הסיכון כולל קידום מודעות בתחומי הסייבר ואבטחת מידע וביצוע תרגילים. בנוסף נבנתה אסטרטגיה ונכתבה מדיניות הגנת סייבר ואבטחת מידע ומונה מנהל הגנת סייבר שאחראי ליישום המדיניות. ניהול הגנת הסייבר מבוצע גם באמצעות שתי מסגרות, האחת בראשות ה-CRO הקבוצתי "וועדת היגוי ניהול הגנת הסייבר" והשנייה בראשות מנהל הגנת הסייבר "פורום מודיעין סייבר". במסגרת יישום הוראת ניהול בנקאי תקין 367 - "בנקאות בתקשורת", גובשה מדיניות בנקאות בתקשורת, מתקיימים בקבוצה פורומים למעקב אחר התפתחויות בתחום ומבוצעים דיווחים לגורמים הרלוונטיים בהתאם למדיניות.

לאור משבר נגיף הקורונה, הורחבה העבודה באמצעות עבודה מרחוק ברמת הקבוצה. כל פתרונות גישה מרחוק לוו ע"י מח' אבטחת מידע, הוגדרו ניטורים על העבודה מרחוק וגובש נוהל עבודה מרחוק שכולל היבטי אבטחת מידע.

לבנק פוליסת ביטוח "סייבר" ייעודית המקנה כיסוי ביטוחי לקבוצת הבנק בגין אירועי נזק שונים כתוצאה מאירוע כשל מחשבי ו/או אירוע סייבר.

5. **סיכון טכנולוגיות המידע (כחלק מהסיכון התפעולי)** - הסיכון לכשל במידע ו/או במערכות המידע והתפעול של הבנק וכן תמיכה שאינה הולמת ומספקת את השירותים והתהליכים העסקיים הנדרשים על ידי הבנק למימוש יעדיו העסקיים. הסיכון מנוהל לפי מדיניות ניהול טכנולוגיות המידע ובהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין 357. לאור העובדה כי בשנים האחרונות הסביבה הטכנולוגית מתפתחת והתלות בה הולכת וגדלה, נוצר הצורך בהגדלת הגמישות העסקית והטכנולוגית והצורך בהגברת השימוש בטכנולוגיות חדשות. לפיכך מתווסף סיכון זה לרשימת הסיכונים המתפתחים. סיכון זה, המהווה חלק מהסיכון התפעולי, מוערך בנפרד.

6. **סיכונים חוצי גבולות (CROSS BORDER)** (כחלק מסיכון הציות) - הבנק פועל בתחומי בנקאות שונים. בין שאר לקוחותיו, מספק הבנק שירותים גם ללקוחות שהינם תושבי חוץ. על רקע המאמצים המוגברים של מדינות שונות באיתור כספים של תושביהן המוחזקים מחוץ למדינת התושבות והמגמה של שיתוף פעולה בינלאומי במאבק

בהעלמות מס, עלולה פעילות הבנק מול תושבי החוץ כאמור להגדיל את החשיפה של הבנק לסיכוני ציות שמקורם בפעילות חוצה גבולות (Cross Border) וכן לסיכוני מוניטין. נקבעה מדיניות ייעודית לנושא, נקבעו נהלי עבודה, מתבצעת שורה של צעדים אופרטיביים לניהול וצמצום הסיכון, חשבוניות בסיכון גבוה בהיבטי סיכונים חוצי גבולות מזוהים ומסומנים, לקוחות להם אינדיקציות לתושבות מס זרה וכן כל הלקוחות החדשים נדרשים לחתום על הצהרות לעניין חבויות המס וויתור על סודיות. ביום 6 בפברואר 2019 פורסמו תקנות מס הכנסה (יישום תקן אחיד לדיווח ולבדיקת נאותות של מידע על חשבוניות פיננסיים), התשע"ט-2019, המטמיעות לדין הישראלי את ההתחייבויות שמדינת ישראל לקחה על עצמה לאימוץ התקן הבינלאומי לחילופי מידע (תקן CRS), אשר פותח ע"י הארגון לשיתוף פעולה כלכלי (OECD), לצורך קיום חילופי מידע אוטומטיים על בסיס שנתי למטרות סיוע הדדי באכיפת מס בין מדינות. הבנק נערך ליישום החקיקה האמורה.

7. **סיכון בנקאות הוגנת (CONDUCT RISK)** (כחלק מסיכון הציות) - הבנק הטמיע ערכי הוגנות וסקיפות בפעילותו מול לקוחותיו וחיצוק עקרונות אלו בהתנהלותו השוטפת. ככלל, נדרש הבנק לוודא כי ההצעות הניתנות ללקוח מותאמות לצרכיו. אי עמידה בסטנדרט התנהלות ראוי חושפת את הבנק לסיכונים שונים כמו סיכוני ציות, משפטי, מוניטין וכיו"ב. לבנק קיימת מדיניות בנושא התנהלות עסקית נאותה המהווה חלק ממדיניות הציות ואחד מיעדיו של קצין הציות הינו לפעול להטמעת העקרונות בקרב האגפים השונים.

דיון בגורמי סיכון

לדיון בגורמי הסיכון ראה דוח הסיכונים לשנת 2019 ופרק סקירת הסיכונים בדוחות הכספיים לשנת 2019. לא היו שינויים בטבלת גורמי הסיכון במהלך הרבעון הראשון של שנת 2020 לעומת הטבלה שפורסמה בדוחות הכספיים לשנת 2019.

סקירת נכסי סיכון משוקללים (0V1)
(במיליוני ש"ח)

(א)

דרישות הון מזעריות	נכסי סיכון משוקללים		
31.03.2020	31.12.2019	31.03.2020	
554.6	4,762.8	4,822.7	סיכון אשראי (לא כולל סיכון אשראי של צד נגדי) (CCR) (גישה סטנדרטית)
0.2	0.9	1.6	סיכון אשראי צד נגדי (גישה סטנדרטית)
0.2	1.3	1.8	התאמה בגין סיכון אשראי (CVA)
9.4	83.2	81.9	סכומים מתחת לספי הניכוי (כפופים למשקל סיכון (250%))
564.4	4,848.2	4,908.0	סה"כ סיכון אשראי
0.8	7.0	6.7	סיכון שוק (גישה סטנדרטית)
57.6	492.0	500.6	סיכון תפעולי
622.8	5,347.2	5,415.3	סך הכל

(ב)

דרישות הון בהתאם ליחס ההון הכולל המזערי הנדרש ליום הדיווח הינן 11.5%.

(ג) סיכון אשראי אינו כולל סיכון אשראי של צד נגדי, התאמה בגין סיכון אשראי וסכומים מתחת לסף הניכוי.

חלק 3 - הרכב ההון

הבנק מיישם את הוראות ועדת באזל בנושא מדידה הלימות הון, כפי שאומצו על ידי בנק ישראל בהוראות ניהול בנקאי תקין 201 עד 211. ההוראות כוללות התייחסות ל-3 נדבכים:

נדבך ראשון - דרישות הון מזעריות, המחושבות לכל אחד מסוגי הסיכונים בנפרד, כאשר לגבי סיכוני אשראי הגישות העיקריות הן:

1. הגישה הסטנדרטית המסתמכת בעיקר על נתוני דירוגי אשראי של חברות דירוג חיצוניות.
2. הגישות המתקדמות המבוססות על דירוגים פנימיים אשר חושבו בהתאם למודלים שפותחו על ידי הבנק (Internal Ratings-Based).

הבנק מיישם את הגישה הסטנדרטית לכלל החשיפות של הבנק, ובגין סיכון שוק מבוצע גם חישוב של הקצאת ההון הנדרשת בגין הסיכון הספציפי בתיק למסחר.

נדבך שני - עוסק בתהליך הפנימי להערכת נאותות ההון ביחס לפרופיל הסיכונים של הבנק - תהליך ה-ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process) ובמערכי הפיקוח והבקרה שהבנק מיישם. תהליך ה-ICAAP נועד להבטיח קיום רמה הולמת של אמצעים הוניים שתתמוך בכלל הסיכונים הגלומים בפעילות הבנק, לרבות בהתחשב בתוכניות אסטרטגיות עתידיות, זאת מעבר לדרישות ההון המינימאליות שעל הבנק להחזיק בהתאם לנדבך הראשון, ובכלל זה: סיכון ריכוזיות אשראי, סיכון ריבית בתיק הבנקאי, סיכון אינפלציה, סיכון ציזות, סיכון הלבנת הון ומימון טרור, סיכון אסטרטגיה, סיכון משפטי, סיכון מוניטין ועוד. התהליך כולל, בין היתר, בחינת המנגנונים המובנים לזיהוי הסיכונים ומוקדי הסיכון וביצוע הערכת נאותות הונית על בסיס תרחישים שונים, בחינת קיום תהליכים פנימיים ליישום ממשל תאגידי נאות, שיפור ושדרוג מערכי הבקרה והביקורת וקיום תשתית תרחישי קיצון נאותה הכוללת תרחישי קיצון הוליסטיים. כמו כן, עוסק נדבך זה בתהליך הסקירה הפיקוחי (SREP) מול בנק ישראל.

נדבך שלישי - משמעת שוק - דרישות הגילוי והדיווח לציבור. הנדבך כולל את דרישות הגילוי בדיווח הכספי של תאגיד בנקאי.

במהלך חודש דצמבר 2017, פירסמה ועדת באזל לפיקוח בנקאי עדכון להוראות ל"מדידה והלימות הון", שאמור להיכנס לתוקף באופן מדורג החל מה-1 בינואר 2022 ועד 1 בינואר 2027. חשוב לציין כי בשלב זה, לא ידוע באיזה אופן ומתי יאומצו הוראות אלה בישראל.

אימוץ הוראות באזל ע"י בנק ישראל

- במסגרת הוראות באזל נכללת דרישה לעמידה ביחס הון עצמי רובד 1 מינימלי של 9% ויחס הון כולל של 12.5%, החל מיום 1 בינואר 2015, נכון לתאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הינו עד 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית.
- הבנק מיישם את הוראות ניהול בנקאי תקין 201-211 בנושא מדידה והלימות הון כפי שעודכנו, על מנת להתאימן להנחיות באזל וזאת כתאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא עד 24% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית. ליחסי הון מינמליים אלה מתווספת דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיוח למועד הדיווח.
- על מנת להגדיל את היצע האשראי למשקי הבית ולמגזר העסקי, על רקע הגידול בביקוש לאשראי בעקבות משבר הקורונה, הודיע הפיקוח על הבנקים ביום 29 במרס 2020 על הפחתת דרישות ההון הרגולטוריות מהבנקים בנקודת אחוז אחת, וזאת לתקופה של ששה חודשים, בשלב זה. לפיכך, החל ממועד זה ולמשך תקופת הוראת השעה, יחסי ההון הרגולטוריים המינימליים הינם יחס הון עצמי רובד 1 מינימלי של 8% ויחס הון כולל של 11.5%.
- בהתאם להוראות המעבר, מכשירי ההון שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי יוכרו עד לתקרה של 80% ביום 1 בינואר 2014 ובכל שנה עוקבת תופחת תקרה זו ב-10% נוספים עד ליום 1 בינואר 2022. בהתאם לכך, החל מיום 1 בינואר 2020 תעמוד התקרה על 20%.

הרכב ההון הפיקוחי (CC1)

ליום 31 במרס 2019			ליום 31 במרס 2020		
הפנייה	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III		סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III		
	במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		
הון עצמי רובד 1: מכשירים ועודפים					
1	17.0		17.0		הון מניות רגילות שהונפק על ידי התאגיד הבנקאי ופרמיה על מניות רגילות הכלולות בהון עצמי רובד 1
2	-	649.9	-	727.1	עודפים, לרבות דיבידנד שהוצע או שהוכרז לאחר תאריך המאזן
3	(6.0)	(2.3)	(11.6)	(10.0)	רווח כולל אחר מצטבר ועודפים שניתן להם גילוי
	(6.0)	664.6	(11.6)	734.1	הון עצמי רובד 1 לפני התאמות פיקוחיות וניכויים
הון עצמי רובד 1: התאמות פיקוחיות וניכויים					
4	(*)	(*)			רווחים והפסדים שטרם מומשו כתוצאה משינויים בשווי ההון של התחייבויות שנבעו משינויים בסיכון האשראי העצמי של התאגיד הבנקאי. בנוסף, בהתייחס להתחייבויות בגין מכשירים נגזרים, יש לגרוע את כל התאמות השווי החשבונאיות (DVA) הנובעות מסיכון האשראי העצמי של הבנק
	(6.3)	(6.3)	(4.7)	(4.7)	התאמות פיקוחיות וניכויים נוספים שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים
	(6.3)	(6.3)	(4.7)	(4.7)	מזה: בגין השפעת תכנית ההתייעלות
	(6.3)	(6.3)	(4.7)	(4.7)	סך כל ההתאמות הפיקוחיות והניכויים בהון עצמי רובד 1
	0.3	670.9	(6.9)	738.8	הון עצמי רובד 1
	0.3	670.9	(6.9)	738.8	הון רובד 1 נוסף לפני ניכויים
הון רובד 1 נוסף: ניכויים					
	-	-	-	-	סך כל הניכויים בהון רובד 1 נוסף
	-	-	-	-	הון רובד 1 נוסף
	0.3	670.9	(6.9)	738.8	הון רובד 1
הון רובד 2: מכשירים והפרשות					
5	2.9		1.9		מכשירי הון רובד 2 שהונפקו על ידי התאגיד הכשירים להכללה בהון הפיקוחי בתקופת המעבר
					מכשירי הון רובד 2 שהונפקו על ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי למשקיעי צד ג'.
6	50.9		55.5		הפרשות קבוצתיות להפסדי אשראי לפי השפעת המס המתייחס
	53.8		57.4		הון רובד 2 לפני ניכויים
הון רובד 2: ניכויים					
	-		-		סך כל ההתאמות הפיקוחיות להון רובד 2
	53.8		57.4		הון רובד 2
	0.3	724.7	(6.9)	796.2	סך ההון
	-		-		סך הכל נכסי סיכון משוקללים בהתאם לטיפול שנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III

סך נכסי סיכון משוקללים		5,415.3	5,072.7
יחסי הון וזכויות לשימור הון			
הון עצמי רובד 1 (כאחוז מנכסי סיכון משוקללים)	13.64%	13.22%	
הון רובד 1 (כאחוז מנכסי סיכון משוקללים)	13.64%	13.22%	
ההון הכולל (כאחוז מנכסי סיכון משוקללים)	14.70%	14.29%	
דרישות מזעריות שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים			
יחס הון עצמי רובד 1 מזערי שנקבע על ידי המפקח על הבנקים	8.00%	9.00%	
יחס הון רובד 1 מזערי שנקבע על ידי המפקח על הבנקים	8.00%	9.00%	
יחס הון כולל מזערי שנקבע על ידי המפקח על הבנקים	11.50%	12.50%	
סכומים שמתחת לסף ההפחתה (לפני שקלול סיכון)			
מיסים נדחים לקבל שנוצרו כתוצאה מהפרשי עיתוי שהן מתחת לסף ההפחתה.	32.8	29.2	7
תקרה להכללת הפרשות ברובד 2			
הפרשה כשירה להכללה במסגרת רובד 2 בהתייחס לחשיפות תחת הגישה הסטנדרטית, לפני יישום התקרה	55.5	50.9	6
התקרה להכללת הפרשה במסגרת רובד 2 תחת הגישה הסטנדרטית	61.4	57.4	
מכשירי הון שאינם כשירים כהון פיקוחי הכפופים להוראות המעבר			
סכום התקרה הנוכחית למכשירים הנכללים בהון רובד 2 הכפופים להוראות המעבר [בהתאם להוראות המעבר בהוראה 299].	1.9	2.9	
סכום שנוכה מהון רובד 2 בשל התקרה	7.7	6.7	

(1) יחס הון עצמי מזערי יחס ההון הכולל הנדרש החל מדו"ח ה-31 למרץ 2020 בהתאם להוראת שעה 250 הינו 8% ו-11.5%.

ליום 31 בדצמבר 2019		
הפנייה	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III	
	במיליוני ש"ח	
הון עצמי רובד 1: מכשירים ועודפים		
	17.0	הון מניות רגילות שהונפק על ידי התאגיד הבנקאי ופרמיה על מניות רגילות הכלולות בהון עצמי רובד 1.
	708.9	עודפים, לרבות דיבידנד שהוצע או שהוכרז לאחר תאריך המאזן.
	(9.4)	רווח כולל אחר מצטבר ועודפים שניתן להם גילוי.
	716.5	הון עצמי רובד 1 לפני התאמות פיקוחיות וניכויים.
הון עצמי רובד 1: התאמות פיקוחיות וניכויים		
	(*)	רווחים והפסדים שטרם מומשו כתוצאה משינויים בשווי ההון של התחייבויות שנבעו משינויים בסיכון האשראי העצמי של התאגיד הבנקאי. בנוסף, בהתייחס להתחייבויות בגין מכשירים נגזרים, יש לגרוע את כל התאמות השווי החשבונאיות (DVA) הנובעות מסיכון האשראי העצמי של הבנק.
	(5.1)	התאמות פיקוחיות וניכויים נוספים שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים
	(5.1)	מזה: בגין השפעת תכנית ההתייעלות
	(5.1)	סך כל ההתאמות הפיקוחיות והניכויים בהון עצמי רובד 1.
	721.6	הון עצמי רובד 1.
הון רובד 1 נוסף: מכשירים		
	-	הון רובד 1 נוסף לפני ניכויים.
	721.6	הון רובד 1 נוסף: ניכויים
	721.6	הון רובד 1.
הון רובד 2: מכשירים והפרשות		
	2.9	מכשירי הון רובד 2 שהונפקו על ידי התאגיד הכשירים להכללה בהון הפיקוחי בתקופת המעבר.
	52.0	הפרשות קבוצתיות להפסדי אשראי לפי השפעת המס המתייחס.
	54.9	הון רובד 2 לפני ניכויים.
		הון רובד 2: ניכויים
	54.9	הון רובד 2.

ליום 31 בדצמבר 2019			
הפנייה	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III		
	במיליוני ש"ח		
	776.5	(6.8)	סך ההון.
	-		סך הכל נכסי סיכון משוקללים בהתאם לטיפול שנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III
	5,347.2		סך נכסי סיכון משוקללים.
יחסי הון וכריות לשימור הון			
	13.50%		הון עצמי רובד 1 (כאחוז מנכסי סיכון משוקללים)
	13.50%		הון רובד 1 (כאחוז מנכסי סיכון משוקללים)
	14.52%		ההון הכולל (כאחוז מנכסי סיכון משוקללים)
דרישות מזעריות שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים			
	9.00%		יחס הון עצמי רובד 1 מזערי שנקבע על ידי המפקח על הבנקים החל מיום 1 לינואר 2015
	9.00%		יחס הון רובד 1 מזערי שנקבע על ידי המפקח על הבנקים
	12.5%		יחס הון כולל מזערי שנקבע על ידי המפקח על הבנקים החל מיום 1 ינואר 2015
סכומים שמתחת לסף ההפחתה (לפני שקלול סיכון)			
	-		זכויות שירות למשכנתאות.
	33.3		מיסים נדחים לקבל שנוצרו כתוצאה מהפרשי עיתוי שהן מתחת לסף ההפחתה.
תקרה להכללת הפרשות ברובד 2			
	52.0		הפרשה כשירה להכללה במסגרת רובד 2 בהתייחס לחשיפות תחת הגישה הסטנדרטית, לפני יישום התקרה.
	60.6		התקרה להכללת הפרשה במסגרת רובד 2 תחת הגישה הסטנדרטית.
מכשירי הון שאינם כשירים כהון פיקוחי הכפופים להוראות המעבר			
	2.9		סכום התקרה הנוכחית למכשירים הנכללים בהון רובד 2 הכפופים להוראות המעבר [בהתאם להוראות המעבר בהוראה 299].
	6.7		סכום שנוכה מהון רובד 2 בשל התקרה.

(*) מייצג סכום הנמוך מ-50 אלפי ש"ח.
(1) יחס הון עצמי מזערי יחס ההון הכולל הנדרש החל מדו"ח ה-31 למרץ 2020 בהתאם להוראת שעה 250 הינו 8% ו 11.5%,

חלק 4 - יחס המינוף

השוואה בין הנכסים במאזן לבין מדידת החשיפה לצורך יחס המינוף (LR1)

31 בדצמבר 2019	31 במרס 2019	31 במרס 2020	
מיליוני ₪			
8,693.9	8,445.3	9,420.0	סך הנכסים בהתאם לדוחות הכספיים המאוחדים
2	3.2	3.2	התאמות בגין מכשירים פיננסיים נגזרים
644.7	471.5	664.2	התאמות בגין פריטים חוץ מאזניים (המרה של החשיפות החוץ מאזניות לסכומים שווי ערך אשראי)
49.7	45.1	52.9	התאמות אחרות
9,390.3	8,965.1	10,140.3	חשיפה לצורך יחס המינוף

יחס המינוף בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 218

31 בדצמבר 2019	31 במרס 2019	31 במרס 2020	
מיליוני ש"ח			
חשיפות מאזניות			
8,743.2	8,492.7	9,471.1	נכסים במאזן (למעט נגזרים ועסקאות מימון ניירות ערך, אך לרבות ביטחונות)
(סכומים בגין נכסים שנוכו בקביעת הון רובד 1)			
8,743.2	8,492.7	9,471.1	סך חשיפות מאזניות (למעט בגין נגזרים ועסקאות מימון ניירות ערך)

חשיפות בגין נגזרים			
0.4	1.1	1.8	עלות השחלוף הקשורה לכל העסקאות בגין נגזרים (לדוגמא: לאחר הפחתת ביטחון משתנה במזומן כשיר)
2.0	3.2	3.2	סכומי תוספות בגין חשיפה פוטנציאלית עתידית הקשורה לכל העסקאות בגין נגזרים
2.4	4.3	5.0	סך חשיפות בגין נגזרים
חשיפות חוץ מאזניות אחרות			
2,229.4	2,219.7	2,369.1	חשיפה חוץ מאזנית בערך נקוב ברוטו
(1,584.7)	(1,748.2)	(1,704.9)	(התאמות בגין המרה לסכומים שווי ערך אשראי)
644.7	471.5	664.2	פריטים חוץ מאזניים
הון וסך החשיפות			
721.6	670.9	738.8	הון רובד 1
9,390.3	8,965.1	10,140.2	סך החשיפות
יחס מינוף			
7.68%	7.48%	7.29%	יחס המינוף בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 218

(*) עיקר סכום ההתאמות נובע מהפרשה קבוצתית להפרשי אשראי.

חלק 5 - סיכון אשראי

סיכון האשראי הינו הסיכון שלוה או צד נגדי, לא יעמוד בהתחייבויותיו כלפי הבנק על פי הסכם האשראי. במסגרת יישום הוראות באזל מיישם הבנק את הגישה הסטנדרטית בגין החשיפה לסיכונים אשראי. במסגרת נדבך 2 מאותגרת הקצאת ההון של הנדבך הראשון ובמידת הצורך מתבצעת הקצאת הון משלימה בגין סיכונים אשראי.

השפעת התפשטות נגיף הקורונה

התפשטות הנגיף מביאה להרעה מהותית בפעילות המשק בישראל אליו חשופה פעילות הבנק ועלויות להיות לכך השלכות על עסקי הבנק, לרבות בגין עלייה בסיכון האשראי וקשיי נזילות של לווים הן במגזר העסקי, והן במגזר הפרטי, וכן בגין ההאטה בפעילות הכלכלית. בשלב זה, יכולת הלקוחות להתמודד עם הפגיעה עדיין לא ידועה ומושפעת מהתפתחויות שונות במשק שתלויות בגורמים רבים, כגון תמיכת הממשלה ובנק ישראל, שעדיין לא הסתיימו וצפויות להשפיע על המגמות בתקופה הקרובה ובטווח הארוך.

שינויים בתנאי חובות במסגרת ההתמודדות עם נגיף הקורונה

לנוכח התפשטות נגיף הקורונה והשלכותיו האפשריות על מצב המשק והלווים, ומתוך מטרה לעודד תאגידים בנקאיים לפעול לייצוב לווים שלא עומדים או עשויים לא לעמוד בחובותיהם התשלום החוזיות שלהם עקב נגיף הקורונה, פרסם בנק ישראל דגשים לטיפול בחובות לגביהם בוצעו שינויים בתנאים. בהתאם לחוזר נקבע כי שינויים בתנאי הלוואות לא גורמים באופן אוטומטי לסיווג של הלוואות כחובות בעייתיים בארגון מחדש, כאשר בשל אירוע נגיף הקורונה מבוצעים שינויים לזמן קצר בתשלומים ללווים אשר לא היו בפיגור קודם לכן. עוד נקבע כי, לווה נחשב לווה שאינו בפיגור אם הוא נמצא בפיגור של פחות מ-30 ימים במועד יישום השינויים. לפרטים בדבר הנחיות הפיקוח על הבנקים במסגרת ההתמודדות עם נגיף הקורונה, ראה ביאור ד.1(3) בתמצית הדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2020.

מידע נוסף על חובות ששוננו תנאיהם במסגרת ההתמודדות עם אירועי נגיף הקורונה, אשר לא סווגו כארגון מחדש של חוב בעייתי:

בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2020			פעילות לווים בישראל ציבורי-מסחרי
מס' חוזים	יתרת האשראי בגינם נדחו תשלומים (במיליוני ש"ח)	יתרת תשלומים בפועל שנדחו (במיליוני ש"ח)	
17	13.5	-	סך הכל מסחרי
1,350	8.6	0.5	אנשים פרטיים - אחר
1,367	22.1	0.5	סך הכל ציבור-פעילות בישראל

איכות האשראי של חשיפות אשראי (CR1)

31 במרס 2020				
יתרות ברוטו				
יתרות נטו	הפרשות להפסדי אשראי או ירידות ערך	אחרים	פגומים או בפיגור של 90 ימים או יותר	
במיליוני ש"ח				
8,838.5	65.3	8,849.3	54.5	חובות, למעט איגרות חוב
388.7	-	388.7	-	איגרות חוב
2,366.6	2.7	2,369.1	0.2	חשיפות חוץ מאזניות
11,593.8	68.0	11,607.2	54.7	סך הכל

31 במרס 2019				
יתרות ברוטו				
יתרות נטו	הפרשות להפסדי אשראי או ירידות ערך	אחרים	פגומים או בפיגור של 90 ימים או יותר	
במיליוני ש"ח				
7,782.0	55.1	7,801.4	35.7	חובות, למעט איגרות חוב
537.2	-	537.2	-	איגרות חוב
2,217.3	2.4	2,219.7	-	חשיפות חוץ מאזניות
10,536.5	57.5	10,558.3	35.7	סך הכל

31 בדצמבר 2019				
יתרות ברוטו				
יתרות נטו	הפרשות להפסדי אשראי או ירידות ערך	אחרים	פגומים או בפיגור של 90 ימים או יותר	
במיליוני ש"ח				
8,303.7	59.8	8,310.5	53.0	חובות, למעט איגרות חוב
258.8	-	258.8	-	איגרות חוב
2,227.2	2.5	2,229.5	0.2	חשיפות חוץ מאזניות
10,789.7	62.3	10,798.9	53.2	סך הכל

שיטות להפחתת סיכון אשראי (CR3)
(במיליוני ש"ח)

לא מובטחים								מובטחים			
ליום 31 במרס 2020		סך הכל יתרה מאזנית		סך הכל יתרה מאזנית		מזה: על ידי בטחון		על ידי ערבויות פיננסייות		על ידי נגזרי אשראי	

**הגישה הסטנדרטית - חשיפות לאחר הפחתת בטחונות (CRM) לפי סוגי נכסים ומשקלות סיכון (CR5)
(במיליוני ש"ח)**

סוגי נכסים ל- 31 במרס 2020	0%	10%	20%	35%	50%	75%	100%	150%	250%	סה"כ סכום חשיפות אשראי (אחרי CCF ואחרי CRM)
ריבונות ו בנקים מרכזיים יישויות סקטור ציבורי (PSE)	2,644.1	-	-	-	-	-	-	-	-	2,644.1
תאגידים בנקאיים	-	-	1,579.1	-	-	-	-	-	-	1,579.1
תאגידים חשיפות קמעונאיות	-	-	-	-	-	-	830.5	-	-	830.5
ליחידים הלוואות לעסקים	-	-	-	-	-	4,493.2	-	-	-	4,493.2
קטנים בביטחון נדל"ן מסחרי	-	-	-	-	-	-	109.5	-	-	109.5
הלוואות בפיגור	-	-	-	-	-	-	3.4	25.5	-	28.8
נכסים אחרים	60.2	-	-	-	-	-	89.6	-	32.8	182.6
סך הכל	2,704.3	-	1,643.1	-	-	4,564.9	1,033.0	25.5	32.8	10,003.6

סוגי נכסים ל- 31 במרס 2019	0%	10%	20%	35%	50%	75%	100%	150%	250%	סה"כ סכום חשיפות אשראי (אחרי CCF ואחרי CRM)
ריבונות ו מרכזיים יישויות סקטור ציבורי (PSE)	2,123.1	-	-	-	-	-	-	-	-	2,123.1
תאגידים בנקאיים	-	-	1,467.5	-	-	-	-	-	-	1,467.5
תאגידים חשיפות קמעונאיות	-	-	-	-	-	-	801.7	-	-	801.7
ליחידים הלוואות לעסקים	-	-	-	-	-	4,268.7	-	-	-	4,268.7
קטנים בביטחון נדל"ן מסחרי	-	-	-	-	-	90.1	-	-	-	90.1
הלוואות בפיגור	-	-	-	-	-	-	1.4	15.6	-	17.0
נכסים אחרים	43.9	-	-	-	-	-	44.3	-	29.2	117.4
סך הכל	2,167.0	-	1,518.5	-	-	4,358.9	938.4	15.6	29.2	9,027.5

היתרות בגילוי כוללות יתרות חוב מאזניות וחזן מאזניות, למעט השקעות בתאגידים פיננסיים ומיסים נדחים מתחת לסף הניכוי הכפופים למשקל סיכון של 250%.

סוגי נכסים ל- 31 בדצמבר 2019	0%	10%	20%	35%	50%	75%	100%	150%	250%	סה"כ סכום חשיפות אשראי (אחרי CCF ואחרי CRM)
ריבונויות ובנקים מרכזיים	2,045.3	-	-	-	-	-	-	-	-	2,045.3
יישויות סקטור ציבורי (PSE)	-	-	67.1	-	-	-	-	-	-	67.1
תאגידים בנקאיים	-	-	1,458.5	-	-	-	-	-	-	1,458.5
תאגידים חשיפות קמעונאיות ליחידים	-	-	-	-	-	-	809.0	-	-	809.0
הלוואות לעסקים קטנים	-	-	-	-	-	75.6	-	-	-	75.6
בביטחון גדול	-	-	-	-	-	-	99.9	-	-	99.9
מסחרי	-	-	-	-	-	-	4.0	24.3	-	28.3
הלוואות בפיגור	-	-	-	-	-	-	42.0	-	33.3	125.5
נכסים אחרים	50.2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
סך הכל	2,095.5	-	1,525.6	-	-	4,622.4	954.9	24.3	33.3	9,256.0

היתרות בגילוי כוללות יתרות חוב מאזניות וחוז' מאזניות, למעט השקעות בתאגידים פיננסיים ומיסים נדחים מתחת לסף הניכוי הכפופים למשקל סיכון של 250%.

מידע נוסף על סיכוני אשראי

עם התפרצות נגיף הקורונה, שיצר פגיעה משמעותית בפעילות עסקית בארץ ובעולם, שהקיפה את מרבית ענפים המשק, הבנק פעל לאתר את מוקדי הסיכון בתיק האשראי ולנטר את הלקוחות אשר עלולים להיות מושפעים מהמשבר. זאת, לשם קביעת דרכי פעולה ונקיטת צעדים למזעור סיכוני האשראי. מניתוח אשראי לפי מגזרי פעילות וענפי משק ניתן לראות כי הענפים שזוהו ככאלה שעשויים להיפגע משמעותית מהמשבר הינם ענף המסחר ושירותים עסקיים אחרים. משקי הבית נפגעו אף הם מהמשבר, בעיקר לאור הגידול החד בשיעור מבקשי התעסוקה ואי הוודאות הכלכלית התעסוקתית. עם זאת בבנק לא נצפה גידול בחובות הבעייתיים של משקי הבית לאור איכות הלקוחות.

סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק (במיליוני ש"ח)

פעילות לווים בישראל										
ליום 31 במרס 2020										
חובות (2) וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) (3)							סיכון אשראי כולל (1)			
הפסדי אשראי (4)			* מזה:							
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות בגין הפסדי אשראי	פגום	בעייתי (6)	חובות (2)	סך הכל*	בעייתי (6)	דירוג ביצועי אשראי (5)	סך הכל	ציבור-מסחרי
0.1	-	-	-	-	15.8	18.2	-	18.2	18.2	חקלאות
5.0	0.7	1.0	0.7	17.5	110.8	123.0	17.5	99.6	123.0	תעשייה
5.1	-	0.4	7.5	7.6	192.6	376.1	7.9	361.1	376.5	בניה ונדל"ן - בינוי
0.6	-	0.1	-	0.1	136.5	138.5	0.1	120.5	138.5	בניה ונדל"ן - פעילויות
0.1	-	-	-	-	26.4	30.5	-	32.3	35.2	בנדל"ן
1.6	(0.1)	(0.2)	-	0.1	163.1	185.6	0.1	185.0	186.4	אספקת חשמל ומים
0.1	-	-	-	-	4.5	7.9	-	5.4	7.9	מסחר בתי מלון, שרותי הארחה ואוכל
1.1	-	(0.1)	-	3.3	44.4	60.7	3.3	51.6	60.7	תחבורה ואחסנה
-	-	-	-	-	1.2	2.9	-	2.9	2.9	מידע ותקשורת
0.2	-	-	-	-	69.4	74.9	-	74.5	74.9	שירותים פיננסיים
2.2	-	0.2	1.7	1.8	61.6	80.7	1.8	78.3	80.7	שירותים עסקיים אחרים
0.7	0.1	0.1	-	-	176.1	207.0	-	205.8	207.0	שירותים ציבוריים וקהילתיים
16.8	0.7	1.5	9.9	30.4	1,002.4	1,306.0	30.7	1,235.2	1,311.9	סך הכל מסחרי
51.2	1.7	6.6	35.6	55.3	4,067.3	6,074.1	55.3	5,824.8	6,074.1	אנשים פרטיים
68.0	2.4	8.1	45.5	85.7	5,069.7	7,380.1	86.0	7,060.0	7,386.0	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	-	-	1,577.8	1,577.8	-	1,583.4	1,583.4	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	621.2	622.2	-	1,004.5	1,004.5	ממשלת ישראל
68.0	2.4	8.1	45.5	85.7	7,268.7	9,580.1	86.0	9,647.9	9,973.9	סך הכל פעילות בישראל

(1) סיכון אשראי מאזני וחוזי מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות (2), אג"ח, נכסים בגין מכשירים נגזרים, וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוזי מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך של 7,268.7 מיליוני ש"ח, 388.7 מיליוני ש"ח, 1.8 מיליוני ש"ח ו- 2,314.7 מיליוני ש"ח, בהתאמה.

(2) אשראי לציבור, פקדונות בבנקים וחובות אחרים.

(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוזי מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.

(4) כולל בגין מכשירי אשראי חוזי מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).

(5) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.

(6) סיכון אשראי מאזני וחוזי-מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.

ליום 31 בדצמבר 2019

חובות (2) וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) (3)							סיכון אשראי כולל (1)			פעילות לווים בישראל ציבור- מסחרי
הפסדי אשראי (4)			* מזה:				סך הכל	דירוג ביצוע אשראי (5)	בעייתי (6)	
הוצאות בגין הפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	פגום	בעייתי (6)	חובות (2)	סך הכל*				
0.1	-	-	-	-	17.9	19.8	19.8	16.3	-	חקלאות
4.9	(0.3)	(1.9)	1.0	19.6	105.7	117.9	117.9	93.2	19.6	תעשייה
5.0	(0.7)	2.6	8.1	8.1	190.7	380.7	381.2	365.7	8.4	בניה ונדל"ן - בינוי בניה ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
0.4	-	-	-	-	129.3	131.9	131.9	125.4	-	אספקת חשמל ומים
0.1	-	-	-	-	26.2	29.1	33.9	31.1	-	מסחר
1.7	-	0.7	-	-	159.8	175.5	175.6	173.7	-	בתי מלון, שרותי הארחה ואוכל
-	-	(0.1)	-	-	3.5	7.1	7.1	4.4	-	תחבורה ואחסנה
1.1	0.1	-	-	4.0	49.7	64.5	64.5	54.9	4.0	מידע ותקשורת
-	0.1	-	0.1	0.1	5.4	7.5	7.5	7.1	0.1	שירותים פיננסיים
0.2	-	-	-	-	65.6	71.5	71.5	69.9	-	שירותים עסקיים אחרים
1.9	-	(0.1)	1.7	1.8	44.0	59.1	59.5	56.8	1.9	שירותים ציבוריים וקהילתיים
0.6	-	0.2	0.2	0.2	183.4	211.4	211.4	209.0	0.2	סך הכל מסחרי
16.0	(0.8)	1.4	11.1	33.8	981.2	1,276.0	1,281.8	1,207.5	34.2	אנשים פרטיים
46.3	5.7	9.3	31.8	53.0	4,135.0	6,019.4	6,019.4	5,728.3	53.1	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
62.3	4.9	10.7	42.9	86.8	5,116.2	7,295.4	7,301.2	6,935.8	87.3	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	1,453.6	1,453.6	1,460.4	1,460.4	-	ממשלת ישראל
-	-	-	-	-	624.3	625.3	874.0	874.0	-	סך הכל פעילות בישראל
62.3	4.9	10.7	42.9	86.8	7,194.1	9,374.3	9,635.6	9,270.2	87.3	

- (1) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות (2), אג"ח, נכסים בגין מכשירים נגזרים, וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך של 7,194.1 מיליוני ש"ח, 258.8 מיליוני ש"ח, 0.5 מיליוני ש"ח ו- 2,182.2 מיליוני ש"ח, בהתאמה.
- (2) אשראי לציבור, פקדונות בבנקים וחובות אחרים.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- (5) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (6) סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.

מידע נוסף על סיכון אשראי

סיכון אשראי לאנשים פרטיים ללא הלוואות לדיור

הבנק מעמיד אשראי צרכני למגוון משקי הבית המורכב בעיקר מלקוחות שכירים, חלקם במערכת החינוך. מדיניות האשראי לאנשים פרטיים משקפת את תיאבון הסיכון של הבנק וכוונותיו לגבי רמות הסיכון שברצונו ליטול וכן את הפרופיל הרצוי לתיק האשראי לאנשים פרטיים והיקפו ביחס לתיק האשראי הכולל. משקי הבית נפגעו אף הם מהמשבר, בעיקר לאור הגידול החד בשיעור מבקשי התעסוקה ואי הוודאות הכלכלית התעסוקתית. עם זאת בשלב זה, ללא שינוי מהותי בסיכון האשראי הבעייתי של משקי הבית שנמנה ברובו על מגזר עובדי ההוראה.

להלן התפלגות סיכון אשראי לאנשים פרטיים:

%	31 בדצמבר 2019	%	31 במרס		
			2019	2020	
באחוזים	במיליוני ש"ח	באחוזים	במיליוני ש"ח		
(8.6)	939.5	7.8	796.2	858.7	יתרות עובר ושב ויתרות מנוצלות בכרטיסי אשראי
0.4	3,195.5	5.4	3,042.9	3,208.6	הלוואות אחרות
(1.6)	4,135.0	5.9	3,839.1	4,067.3	סך הכל סיכון אשראי מאזני
9.7	726.7	12.2	710.7	797.4	מסגרת עו"ש לא מנוצלת
6.3	896.1	10.4	863.2	952.6	מסגרת כרטיסי אשראי לא מנוצלת
(1.8)	261.6	(3.8)	266.9	256.8	סיכון אשראי חוץ מאזני אחר
6.5	1,884.4	9.0	1,840.8	2,006.8	סך סיכון אשראי חוץ מאזני
0.9	6,019.4	6.9	5,679.9	6,074.1	סך הכל סיכון אשראי כולל
5.4	3,860.2	10.1	3,695.4	4,067.3	ממוצע היקף האשראי, כולל משיכות יתר בעו"ש, כרטיסי אשראי והלוואות

להלן התפלגות סיכון האשראי מסך החובות לאנשים פרטיים:

31 במרס 2020	31 במרס 2019	% השינוי במיליוני ש"ח	31 בדצמבר 2019	% השינוי במיליוני ש"ח	% השינוי באחוזים
35.6	20.6	72.8	31.8	11.9	סיכון אשראי פגום
19.5	22.9	(14.8)	20.9	(6.7)	סיכון אשראי בעייתי לא פגום
4,012.2	3,795.6	5.7	4,082.3	(1.7)	סיכון אשראי לא בעייתי
4,067.3	3,839.1	5.9	4,135.0	(1.6)	סך כל סיכון אשראי
5.8	6.1	(4.9)	6.3	(7.9)	מזה: חובות שאינם פגומים בפיגור של 90 ימים או יותר
29.4	19.2	53.1	26.6	10.5	יתרת ארגוני החוב שבהסדר מתוך האשראי הבעייתי
0.65%	0.10%		0.22%		שיעור ההוצאה להפסדי אשראי מסך האשראי (1)

על בסיס שנתי

לפרוט נוסף ראה פרק סיכון אשראי בסקירת סיכונים בדוח ההנהלה והדירקטוריון ל- 31.03.20.

חלק 5 א - סיכון אשראי של צד נגדי

סיכון אשראי של צד נגדי הוא הסיכון שהצד הנגדי לעסקה יכנס לכשל טרם מועד הסילוק הסופי של התשלומים בגין העסקה. הפסד כלכלי ייגרם אם בעת כניסתו של הצד הנגדי למצב של כשל, יהיו עסקאות עמו בעלות ערך כלכלי חיובי לבנק. סיכון אשראי צד נגדי בבנק מתבטא בפעילות בנגזרים מול מוסדות פיננסיים. בניגוד לחשיפת האשראי, בה החשיפה היא חד צדדית והבנק נושא לבדו בסיכון להפסד, סיכון צד נגדי יוצר סיכון דו-צדדי להפסד וזאת בהתאם להיות ערך העסקה חיובי או שלילי עבור כל אחד מצדדי העסקה. שווי השוק של העסקאות אינו וודאי והוא יכול להשתנות לאורך חיי העסקה בשל שינויים בפרמטרים הרלוונטיים בשוק.

סיכון אשראי צד נגדי SA-CCR

במרס 2014 פרסמה וועדת באזל לפיקוח הבנקאי (BCBS) הוראה בדבר "גישה סטנדרטית לחישוב חשיפה לסיכון אשראי צד נגדי SA-CCR". גישה זו היא חלק ממסמך "הוראת באזל 3 - השלמת הרפורמות לאחר המשבר" המוכרת גם כ"באזל 4". בספטמבר 2017 שלח בנק ישראל דרישה לביצוע סקר השפעה כמותית. הבנק ביצע את הסקר כנדרש. שיטת המדידה החדשה צפויה לשנות את אופן חישוב הקצאת ההון בגין סיכון אשראי הגלום במכשירים נגזרים. באפריל 2019 הודיע בנק ישראל שבכוונתו לפעול להכנסת הוראה זו ביוני 2021, או שנה לאחר תאריך היישום בפועל באיחוד האירופאי, המאוחר מבניהם. באוקטובר 2019 פרסמה ועדת באזל שהיישום באירופה נקבע לתאריך ה-28 ביוני 2021, כך שהמועד הנוכחי ליישום בישראל הוא 28 ביוני 2022. נציין כי בשל השפעת מגיפת הקורונה על מחסור בכח אדם, הפיקוח על הבנקים מאפשר זמנית להפסיק את ההיערכות לטיטה וייבחן מחדש בדצמבר 2020 האם נדרשת דחייה ביישום.

ניתוח חשיפה לסיכון אשראי של צד נגדי (CCR) לפי הגישה הפיקוחית (CCR1) (במיליוני ש"ח)

31 במרס 2020				
עלות שחלוף	חשיפה פוטנציאלית עתידית	EAD לאחר CRM	RWA	
1.8	3.2	5.0	1.6	שיטת החשיפה הנוכחית
-	-	-	-	הגישה המקיפה להפחתת סיכון אשראי (לעסקאות מימון ניירות ערך (SFT) (*)
1.8	3.2	5.0	1.6	סך הכל
31 במרס 2019				
עלות שחלוף	חשיפה פוטנציאלית עתידית	EAD לאחר CRM	RWA	
1.1	3.1	4.4	1.5	שיטת החשיפה הנוכחית
-	-	-	-	הגישה המקיפה להפחתת סיכון אשראי (לעסקאות מימון ניירות ערך (SFT) (*)
1.1	3.1	4.4	1.5	סך הכל
31 בדצמבר 2019				
עלות שחלוף	חשיפה פוטנציאלית עתידית	EAD לאחר CRM	RWA	
0.4	2.0	2.4	0.9	שיטת החשיפה הנוכחית
-	-	-	-	הגישה המקיפה להפחתת סיכון אשראי (לעסקאות מימון ניירות ערך (SFT) (*)
0.4	2.0	2.4	0.9	סך הכל

(*) לבנק אין חשיפה לעסקאות מימון ניירות ערך.

הגידול בהשוואה ל-31.12.19 נובע בעיקר מגידול בחשיפה מאזנית.

הקצאת הון בגין התאמת שערור לסיכון אשראי (CCR2) (CVA) (במיליוני ש"ח)

31 במרס 2020		
EAD לאחר CRM	RWA	
5.0	1.8	כל התיקים שמחשבים בגינם CVA לפי גישה סטנדרטית
5.0	1.8	הסה"כ שמחשבים בגינם CVA
31 במרס 2019		
EAD לאחר CRM	RWA	
4.0	1.9	כל התיקים שמחשבים בגינם CVA לפי גישה סטנדרטית
4.0	1.9	הסה"כ שמחשבים בגינם CVA
31 בדצמבר 2019		
EAD לאחר CRM	RWA	
2.4	1.3	כל התיקים שמחשבים בגינם CVA לפי גישה סטנדרטית
2.4	1.3	הסה"כ שמחשבים בגינם CVA

הגידול בהשוואה ל-31.12.19 נובע בעיקר מגידול בחשיפה מאזנית.

חלק 6 - סיכון שוק

סיכון שוק (סיכון פיננסי) הינו סיכון קיים או עתידי להפסד או לירידת ערך הנובע משינוי בשווי הכלכלי של מכשיר פיננסי, תיק מסוים או קבוצת תיקים וברמה הכוללת, עקב שינויים במחירים, שערים, מרווחים ופרמטרים אחרים בשווקים ובכללם: סיכון ריבית, סיכון מטבע, סיכון אינפלציה, סיכון מחיר מניות וסיכון תנודתיות.

השפעת התפשטות נגיף הקורונה

בגין התפרצות וירוס הקורונה, נרשמה תנודתיות רבה של גורמי הסיכון בשווקים הפיננסיים, לרבות בשערי המניות בבורסות בעולם, מחירי אגרות חוב, מרווחי בסיס הריבית ושערי חליפין. לתנודתיות בגורמי הסיכון לעיל, היתה השפעה לרעה על שווי הנכסים הסחירים של הבנק. במהלך הרבעון וכתגובה להשפעות התפרצות וירוס הקורונה, החלו בנקים מרכזיים בארץ ובעולם להוריד את הריביות.

במהלך הרבעון הראשון של השנה, חלה ירידה של כ-6.7 מיליון ש"ח בשווי תיק אגרות החוב הזמין למכירה. לאחר תאריך המאזן, חלה התאוששות בשווקים הפיננסיים, אשר מיתנה את השפעת הירידות על תיק ניירות הערך.

לא ניתן להעריך בשלב זה את מלוא השפעות האירוע והיקפן על הבנק וזאת בשל אי ודאות באשר למשך אירוע והתפשטות הנגיף, צעדים שינקטו לעצירת התפשטותו, עוצמתם וכן אי ודאות באשר להשפעות הנגזרות על הפעילות המשקית, מגמות בשוקי ההון וצעדים פיננסיים שונים שינקטו על ידי ממשלות, בנקים מרכזיים ורגולטורים בנושא.

סיכוי שוק בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים

במסגרת יישום הוראות באזל בחר הבנק ליישם את הגישה הסטנדרטית בגין החשיפה לסיכוי שוק. להלן פירוט רכיבי סיכון השוק:

סיכון שוק בגישה הסטנדרטית (MR1)

31 בדצמבר 2019	31 במרס 2019	31 במרס 2020	
במליוני ש"ח			
מוצרים ישירים (outright products)			
1.8	2.0	3.4	סיכון שיעור ריבית (כלל וספציפי)
5.2	3.5	3.3	סיכון שער חליפין
7.0	5.5	6.7	סך הכל

חלק 7 - סיכון נזילות

רקע

סיכון הנזילות הינו סיכון שהבנק יתקשה לעמוד בהתחייבויותיו בשל משיכות בלתי צפויות מפיקדונות הציבור, ביקוש בלתי צפוי לאשראי ואי ודאות לגבי זמינות המקורות, והתחייבויות בלתי צפויות אחרות, לרבות ירידה חדה בשווי הנכסים שעומדים לרשות הבנק. התממשות הסיכון עלולה לגרום לבנק מחסור באמצעים נזילים אשר בינו יאלץ הבנק לממש נכסים במחירים הנמוכים ממחירי שוק ו/או לגייס מקורות במחיר הגבוה ממחיר שוק ובמקרי קיצון ואף להוות סכנה ליציבותו של הבנק. ברבעון הראשון של 2020 היה יחס כיסוי הנזילות גבוה מעל המגבלות הרגולטוריות.

השפעת התפשטות נגיף הקורונה

התפשטות משבר הקורונה הביאה בתגובה, למדיניות חדה של הבנקים המרכזיים, אשר הפחיתו את הריביות בחדות ונקטו במגוון צעדי הרחבה ואספקת נזילות לשווקים.

החל משלב זיהוי משבר הקורונה, שמר הבנק על יתרות נזילות במט"ח ובשקלים גבוהות ממצב עסקים רגיל וכן נשמר יחס כיסוי נזילות גבוה מעבר למגבלות הרגולטוריות והפנימיות בכל המגזרים.

החל משלב זיהוי משבר הקורונה, שמר הבנק על יתרות נזילות גבוהות במט"ח ובשקלים, בהשוואה ליתרות במצב עסקים רגיל. כמו כן, נשמר יחס כיסוי נזילות גבוה מעבר למגבלות הרגולטוריות והפנימיות בכל המגזרים. הבנק ממשיך לשמור על יחס נזילות גבוה.

יחס כיסוי הנזילות של הבנק לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2020 עמד על 209% בהשוואה ל-213% בשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 בדצמבר 2019. יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים הינו 100%.

למידע נוסף בדבר יחס כיסוי הנזילות ראה באור 9 לדוחות הכספיים.

להלן פירוט רכיבי יחס כיסוי הנזילות הממוצע (Liquidity):

לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2020		
סך ערך לא משוקלל (ממוצע)	סך ערך משוקלל (ממוצע)	
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
1,126.5		סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA)
		תזרימי מזומנים יוצאים
386.0	6,237.0	פיקדונות קמעונאיים מיחידים ומעסקים קטנים
162.0	3,232.0	מזה: פיקדונות יציבים
190.0	1,888.0	פיקדונות פחות יציבים
34.0	1,117.0	פיקדונות לתקופה העולה על 30 ימים (סעיף 84 להוראת ניהול בנקאי תקין 221)
644.0	1,058.0	מימון סיטונאי בלתי מובטח
644.0	1,058.0	מזה: פיקדונות שאינם לצרכים תפעוליים (כל הצדדים הנגדיים)
91.9	1,770.1	דרישות נזילות נוספות
91.9	1,770.1	קווי אשראי ונזילות
32.0	402.0	מחויבויות מימון מותנות אחרות
1,153.9		סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים
		תזרימי מזומנים נכנסים
581.3	676.3	תזרימים נכנסים מחשיפות הנפרעות כסדרן
26.0	125.0	תזרימי מזומנים נכנסים אחרים
607.3	801.3	סך הכל תזרימי מזומנים נכנסים
1,126.5		סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA)
546.6		סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים נטו
209%		יחס כיסוי נזילות *

* במונחים של ממוצעים פשוטים של 77 תצפיות יומיות.

לשלושת החודשים שנסתיימו		
ביום 31 במרס 2019		
סך ערך משוקלל (ממוצע) במיליוני ש"ח	סך ערך לא משוקלל (ממוצע) במיליוני ש"ח	
1,015.5		סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA)
		תזרימי מזומנים יוצאים
352.8	5,782.2	פיקדונות קמעונאיים מיחידים ומעסקים קטנים
152.0	3,035.0	מזה: פיקדונות יציבים
168.8	1,668.2	פיקדונות פחות יציבים
32.0	1,078.0	פיקדונות לתקופה העולה על 30 ימים (סעיף 84 להוראת ניהול בנקאי תקין 221)
650.4	1,065.4	מימון סיטונאי בלתי מובטח
650.4	1,065.4	מזה: פיקדונות שאינם לצרכים תפעוליים (כל הצדדים הנגדיים)
89.6	1,755.8	דרישות נזילות נוספות
89.6	1,755.8	קווי אשראי ונזילות
34.2	404.0	מחויבויות מימון מותנות אחרות
1,127.0		סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים
		תזרימי מזומנים נכנסים
529.4	594.4	תזרימים נכנסים מחשיפות הנפרעות כסדרן
32.0	159.0	תזרימי מזומנים נכנסים אחרים
561.4	753.4	סך הכל תזרימי מזומנים נכנסים
1,015.5		סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA)
565.6		סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים נטו
179%		יחס כיסוי נזילות *

* במונחים של ממוצעים פשוטים של 76 תצפיות יומיות.

לשלושת החודשים שנסתיימו		
ביום 31 בדצמבר 2019		
סך ערך לא משוקלל (ממוצע) במיליוני ש"ח	סך ערך לא משוקלל (ממוצע) במיליוני ש"ח	
874.2		סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA)
תזרימי מזומנים יוצאים		
368.2	6,036.1	פיקדונות קמעונאיים מיחידים ומעסקים קטנים
158.0	3,164.0	מזה: פיקדונות יציבים
177.2	1,761.1	פיקדונות פחות יציבים
33.0	1,111.0	פיקדונות לתקופה העולה על 30 ימים (סעיף 84 להוראת ניהול בנקאי תקין 221)
633.0	996.0	מימון סיטונאי בלתי מובטח
633.0	996.0	מזה: פיקדונות שאינם לצרכים תפעוליים (כל הצדדים הנגדיים)
-	-	חובות לא מובטחים
91.1	1,750.4	דרישות נזילות נוספות
-	-	מזה: תזרימים יוצאים בגין חשיפה לנגזרים ודרישות ביטחון אחרות
91.1	1,750.4	קווי אשראי ונזילות
-	-	מחויבויות מימון חוזיות אחרות
33.1	400.8	מחויבויות מימון מותנות אחרות
1,125.4		סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים
תזרימי מזומנים נכנסים		
-	-	הלוואות מובטחות (למשל עסקאות מכר חוזר)
677.3	773.3	תזרימים נכנסים מחשיפות הנפרעות כסדרן
26.0	126.0	תזרימי מזומנים נכנסים אחרים
703.3	899.3	סך הכל תזרימי מזומנים נכנסים
874.2		סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA)
422.1		סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים נטו
213%		יחס כיסוי נזילות *

* במונחים של ממוצעים פשוטים של 75 תצפיות יומיות.

ממוצע לרבעון שהסתיים ביום 31 בדצמבר 2019*	יתרה ליום 31 בדצמבר 2019	ממוצע לרבעון הדוח *	יתרה לתאריך הדוח	
888.2	1,164.5	1,139.2	1,732.2	נכסי רמה 1
				נכסי רמה 2א
				נכסי רמה 2ב
888.2	1,164.5	1,139.2	1,732.2	סך הכל HQLA

* במונחים של ממוצעים פשוטים של תצפיות יומיות במשך הרבעון המדווח.

דורון סנל
מנהל סיכונים ראשי

גבריאל טייטל
מנהל כללי

אילן בצרי
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור דוח הסיכונים המפורט באינטרנט: 27 במאי, 2020